2

Tomášek

ZPRAVODAJ FARNOSTI
PŘI KOSTELE sv. TOMÁŠE V BRNĚ

Motto:

Když nás Bůh volá, nebojme se vlastních limitů.

papež František

Úvodní slovo

Milí farníci,

máme za sebou první měsíce společného života ve farnosti. Pro mě to je čas poznávání toho, co vlastně znamená být knězem, který slouží. Pro vás zase čas, abyste přijali ve svém společenství člověka s jeho dobrými i špatnými vlastnostmi. Děkuji za vaši trpělivost a přijetí. Proto bych chtěl věnovat pár slov právě tématu „přijetí".

Papež František upozorňuje, že když Bůh povolává, nemáme se bát vlastních limitů. Všimněme si – když Bůh povolává. Toto povolání může být specificky k výhradnímu životu s Pánem – jako např. zasvěcená osoba. Ale také to platí pro každé další povolání. A uvážíme-li to i do těch nejmenších možností, tak to platí o každé činnosti, kterou konáme. Jsme k ní povoláni Pánem? Potom se nemáme bát vlastních limitů. A to není nic jiného než konání Boží vůle. Tedy schopnost přijmout pokojně to, co nás potkává, závisí mj. na tom, jestli ze své strany konáme Boží vůli. Tehdy se nemusíme ničeho bát, ani vlastních limitů. Proto vám přeji mnoho síly a světla v konání Boží vůle a jistotu, že se nemusíte bát ani vlastních omezení. Vždyť u Boha není nic nemožného.

Váš kaplan Josef Janoušek

Informace

• **Plnomocné odpustky pro duše v očistci** lze získat za splnění obvyklých podmínek:
1. svátost smíření (v rozmezí „několika dnů“)
2. svaté přijímání (nejlépe v ten den)
3. modlitba na úmysl Svatého otce
4. nemít zalíbení ani v lehkém hříchu
5. vykonání skutku předepsaného pro získání odpustku, kterým je:

1. 11. odpoledne a 2. 11. – v kostele pomodlit se modlitby Věřím v Boha, Otče náš a Sláva Otci

od 1. 11. do 8. 11. – na hřbitově pomodlit se za zemřelé, třeba jen v duchu. (Na základě dovolení Apoštolské Penitenciárie je takto možné od roku 2020 po dobu 7 let získat plnomocné odpustky už od 25. října, pokud věřící z vážného důvodu nemůže navštívit hřbitov v prvním listopadovém týdnu.)

V jiné dny, nebo pokud chybí plná dispozice (není splněna některá z uvedených podmínek), získává se odpustek částečný.

• **Katecheze otce biskupa.** Jedním z úkolů biskupa je vyučovat Boží lid. Brněnský biskup Pavel Konzbul zve na pásmo katechezí s tématem „Sedm skutků milosrdenství“, které se budou konat ve dnech 4., 11. a 18. listopadu 2022 v katedrále sv. Petra a Pavla v Brně. Tematické katecheze zaznějí vždy po bohoslužbě, která začne v 17.30.

• **Tradiční zdobení perníčků** se letos bude konat v neděli **4. 12. 202** od 15 hodin na faře na ulici Lidická 6. Zveme všechny děti, mládež a rodiče. Současně prosíme o pomoc s napečením perníčků. Přijďte pomoci připravit mikulášskou nadílku. Perníčky bude rozdávat Mikuláš dětem v našem kostele při dětské mši svaté 6. 12. a na Mikulášské besídce na Petrinu 11. 12.

• **Předvánoční úklid** kostela nás čeká v sobotu **3. prosince**. Prosíme co nejvíce ochotných dobrovolníků o pomoc s přípravou kostela na svátky. Úklid začne hned po ranní mši svaté, která začíná v 8 hodin.

Z farní charity

Milí farníci a čtenáři Tomáška!

Na prahu měsíce listopadu, ve kterém vzpomínáme na ty, kteří nás předešli k Pánu, vás zdravíme na stránkách Tomáška. Děkujeme za vaši štědrost a chceme vás povzbudit. Jak jsme psali v minulém čísle, navštívil naši farnost otec Petr z Teresvy a vyjádřil nám poděkování za pomoc, kterou mu naše farnost poskytla. Předal nám také certifikát dárce, který

si můžete prohlédnout na charitní nástěnce. Situace na Ukrajině je stále bolestná, tak bychom rádi vyhlásili další sbírku, tentokrát finanční, v průběhu měsíce listopadu. Budeme vděční za každý příspěvek.

Z peněz které, jste darovali prostřednictvím charitní pokladničky, jsme poskytli:

LL – Likvidace lepry	3 000 Kč
Světlo pro svět – prevence a léčba slepoty a systémová podpora osob s postižením v rozvojových zemích	3 000 Kč

Ať je Pán vašim světlem a Jeho láska ať září i z vás a je oporou těch, se kterými se se setkáváte.
To vám přejí

dobrovolníci farní charity

Slovo nemocným

Bývalo dobrým zvykem, že otec Josef Šik psal do farního zpravodaje slovo k nemocným. Velmi se mi tento zvyk zalíbil, a tak bych ho rád obnovil. Jsem přesvědčen, že slova otce Josefa Š. bývala prodchnuta také tím, co celý život naplňoval – tedy službou nemocným. V mém případě to budou slova, která postupně dostávají v mé začínající kněžské službě obsah, který se však nedá srovnávat s tím, co psal zmiňovaný kněz přede mnou. Přesto doufám, že budou pro někoho užitečná. Slovo nemocný má v dnešní době stále více i další významy, než je pouze nemoc těla. Stále více lidí kolem nás trpí psychickými potížemi. Tolik lidí také strádá duchovně – dosud nenalezli pravé řešení svých duchovních nesnází. Pro všechny tyto lidi bude věnována rubrika „Slovo nemocným“.

Nemoc je strádání. Je to absence nějakého dobra, a to může být např. zdraví těla, vnitřní klid, vyrovnanost, vnitřní uspořádanost, připravenost přijmout to, čemu se vzpírá naše porušená přirozenost. Tímto chybějícím dobrem ale také může být nalezení smyslu života. Každý, komu něco z toho chybí, může být označen za nemocného, který potřebuje uzdravení. Nemocným je však také ten, kdo něco z toho kdysi již nalezl, ale postupně se to z jeho života vytratilo.

Začátek listopadu je charakteristický tím, že slavíme slavnost Všech svatých. Je to jedinečná příležitost zadívat se na ty, kteří byli Kristem uzdraveni z té největší nemoci – totiž z odloučení od Boha. Toto uzdravení každý potřebuje. Bez Ježíše nemůže nikdo říct: „Jsem zdráv.“ Ať se tedy nejprve každý z nás snaží o takovéto uzdravení. Teprve potom může přijít, je-li to Boží vůle, také uzdravení další. K tomuto úsilí vám žehnám.

P. Josef Janoušek, kaplan

Setkání nad Biblí

Ve čtvrtek v 18.30h na faře se konají setkání nad Biblí. Většinou se zamýšlíme nad některým čtením z následující neděle. Na setkání není nutné chodit pravidelně a není potřeba se přihlašovat. Toto o setkáních napsali někteří jeho účastníci:

Mikuláš P.: Setkání nad Biblí mi nabízí otevřené společenství lidí toužících po Bohu. Člověk se může dozvědět zajímavé a mnohdy i inspirativní pohledy na probíraný úryvek. Pro nás, kdo jsme ve farnosti krátce, setkání představují možnost více poznat zdejší farníky.

Jirka: Cením si upřímnosti a otevřenosti, se kterou navzájem přistupujeme k diskusi nad texty Písma svatého. Je to pro mě možnost hlouběji se zamyslet nad jejich smyslem a významem. To vše ve velmi milém a přátelském společenství.

Štěpán: I když jsem jeden z těch mladších účastníků, vůbec mi to nevadí, protože mě to duchovně obohacuje. A moc děkuji všem za tato setkání.

J: Pro mě tento večer znamená obohacení, povzbuzení, společenství, přípravu na nedělní liturgii.

L. + VK: Večer s Biblí = čas více promýšlet daný text, poznat názory jiných, vytříbení názorů.

IK: Nejúžasnější na čtvrteční hodině je různost a pestrost pohledů na dané čtení, protože vždy se sejde mnoho velmi inspirativních myšlenek, které by mně ke čtenému textu nikdy nenapadly. Pak se jen těším na nedělní homilii, zda jsme na všechny podstatné myšlenky přišli nebo mi kázání přinese ještě další nový podnět.

B.: Co mi Večer s Biblí dává? Hlubší zamyšlení nad evangeliem, přípravu na nedělní mši sv., setkání s přáteli, názory ostatních rozšiřující obzor.

Jana: Děkuji za společenství Večer s Biblí. Naplňuje mě radostí a obohacuje mne ve víře. Je úžasné sdílení myšlenek nad přečteným textem.

Jana a Marie

Dětské mše v naší farnosti

S pravidelnou obměnou kaplanů v naší farnosti obvykle přichází i nové impulsy a způsoby vedení dětské mše, která se tak stává zkouškou ohněm pro často nezkušené absolventy teologické fakulty. Místo klidných posluchačů pohroužených v modlitbě čeká před oltářem dav malých neposedů, kteří mají s udržením pozornosti přeci jen větší problém. A také dav rodičů, kteří se těší na každé slovo povzbuzení a užívají si přítomnost na bohoslužbě, kde nemusí hlídat každý nepatrný hluk vydaný svými ratolestmi. Už od loňského roku je neodmyslitelnou součástí dětských mší hudební doprovod sboru, který pod taktovkou úžasné Jáji Zukalové dokáže rozzářit tváře všech přítomných a jehož řady se neustále rozrůstají o malé zpěváčky i jejich rodiče.

Náš nový pan kaplan P. Jožka Janoušek sice varoval předem, že není příliš společenský, nemá velkou dramatickou průpravu a nikdy nepracoval s dětmi. Ale od první zářijové mše už mu to nikdo nevěříme. Kázání na motivy nedělního evangelia s aktivním zapojením dětí i ministrantů bedlivě sledují i dospělí a jeho trpělivé a vstřícné vystupování je každé úterý vzpruhou pro všechny přítomné. Dětské přímluvy často rozesmějí, ale také poukážou na témata, která děti často pojmenují lépe než jejich rodičové. A modlitba v kruhu u oltáře jasně symbolizuje církev jako společenství věřících, které pojí pevné pouto s Kristem uprostřed. Přijměte tedy pozvání do tohoto společenství každé úterý mimo prázdniny v 17.30, ať už jste rodiči, nebo zasloužilými prarodiči, mladí nebo staří. Pro každého je tu místa dost.☺

Veronika Veverka Papoušková

Banát 2022

dokončení z minulého čísla

Pestré cesty po Banátu – Gerník

Pochopitelně nás zajímalo, jak žijí a jak vypadají další české vesnice. Hned v pátek po Božím Těle jsme se vydali do nejbližší, jen asi 14 km pěší chůze vzdálený Gerník (Gârnic) – sídlo malebně rozložené v údolíčku a okolních kopcích. Naštěstí krajina ostatních obcí není znehodnocena větrnými elektrárnami, tak jako horizonty a pozemky kolem Svaté Heleny. Napočítali jsme těch stříbrně „elegantních“ klapajících a červeně blikajících větrníků ovládajících zcela měřítko krajiny i výhledy na všechny strany celkem 21. I bonusy, které byly obci investorem přislíbeny, byly splněny jen z malé části.

Cesta do Gerníku vedla bohatě kvetoucími karpatskými loukami a bukovými lesy. Bohatství květů se není proč divit. Většina jihobanátského pohoří je tvořena vápencovou krasovou oblastí se skalami a jeskyněmi a vápenec, jak známo vyhovuje daleko více rostlinným druhům než prostředí kyselé z českých hor. A zase bukové lesy byly plné těch nejlepších hub – hřibů pravých, kovářů, kolodějů, kozáků a křemenáčů. K našemu štěstí je místní obyvatelé vůbec nesbírají, naopak sbírají houby z našeho

pohledu podřadné až nejedlé (opeňky, václavky, ryzce peprné ...).

V Gerníku nás výtečnou oranžádou uvítal na faře místní duchovní správce Otec Přelouček, který zde žije se svou devadesátiletou maminkou. Poté nás vedl seznámit s vodními mlýnky, na nichž místní dodnes melou mouku využívaje při tom prudkého spádu vody. Cesta k lokalitě „U Petra" byla však dosti krkolomná (prudká a kluzká klesání a nakonec brodění ledovou vodou potoka), takže my starší jsme museli sdílet teleskopické hole. Šedesátiletý pan farář, nejenže nás několikrát předběhl, ale pořídil z této nečekaně náročnější vycházky a našeho následného zpěvu při mši sv. svižné pásmo fotografií doplněné zpěvem Jolly singers. Pro místní byla návštěva české chrámové scholy opravdu sváteční událost, takže z následného posezení na faře se stala malá slavnost se společným zpěvem u klavíru, kde se svými mistrovskými doprovody i sólovými preludii blýskl náš legendární multimuzikant Pepa Gerbrich. Dopravu nás všech zpět do Heleny zajistili díky Lídě ochotní majitelé čtyř dodávek.

Dunaj – to širé móre a Tisové údolí

V sobotu byl podniknut opět díky dodávkám místních časově nejnáročnější výlet do nejužší a tedy nejskalnatější části dunajské soutěsky zvané Velký a Malý Kotel (Cazanele Mari a Cazanele Mici). Dunaj zde má místy šířku jen 200 m. Po rozdělení naší výpravy do dvou motorových lodí a obdržení záchranných vest jsme nejdřív zajeli k srbskému břehu, kde jsme shlédli mohutnou tabuli římského císaře Traiána (Tabula Traiana) s údaji o stavbě římské silnice do Dacie v 1. století.

Hned na protější rumunské straně dvanáctičlenný tým horolezců vytesal v letech 1904 – 2004 pod vedením sochaře Florina Cotacey obří reliéf hlavy posledního dáckého krále a vojevůdce Decebala. Reliéf o výšce 55 m, šířce 25 m a pořizovací ceně 1 mil. dolarů je nejvyšší kamennou sochou v Evropě a financoval ji italský

mecenáš rumunského původu Iosif Dragan.

Třetí atrakcí soutěsky, kde byla i zastávka s výstupem je Veteraniho jeskyně proslulá jako místo hrdinné obrany proti Turkům. Roku 1692 ji mj. české oddíly pod vedením císařského generála Veteraniho bránily tak zdatně, že jeskyně nese jeho jméno a propuštěncům po posledním hrdinném boji roku 1788 se začalo říkat veteráni. Jen málokdo ví, odkud tento mezinárodní pojem má vlastně původ.

Po výstupu z lodí jsme navštívili dosti nový ženský pravoslavný klášteřík Mraconia umně vetknutý do skály mezi okrajem silnice a hladinou Dunaje. Kromě toho, že zde někteří zakoupili víno, olej, med, džemy apod., jsme byli poctěni pohárkem typické sladké klášterní kuchyně spočívající v kroupech, slazených kandovaným ovocem. Jako chlazené to bylo velmi osvěživé.

Po sice poněkud delším (obsluha náš počet trochu nezvládala), ale jinak kvalitou jídel chutném obědě v příbřežní restauraci jsme na zpáteční cestě podél Dunaje odbočili do další české obce skryté v horách zvané Eibentál – Tisové údolí (Eibenthal). Do roku 2006 většina obyvatel pracovala v černouhelných dolech, ale kromě antracitu se zde dříve těžil i azbest a chrom. Jsou zde celkem tři (!) funkční hospody – jedna z nich charakterem a hlavně cenově orientovaná vysloveně na zahraniční klientelu. Kromě novogotického kostela z roku 1912 s pěknou lidovou výmalbou snad všechny dojal místní skromný hřbitov v prudkém svahu nad obcí s texty ve svérázném banátském pravopisu.

Nebi blíž

Poté, co v neděli odezněly naše zpěvy v kostele následoval individuální program, kdy část využila nabídky přeplavit se na dunajský ostrov u města Moldova Veche, kde

se volně pasou stáda koní, spojený s koupáním a rybím piknikem s místně proslulým sumčím masem. Zbytek podnikl různé kratší či delší vycházky po okolí Svaté Heleny, mimo jiné také s koupáním v Dunaji. Někteří večer navštívili i bohoslužbu v místním baptistickém sboru. Z českých obcí pouze ve Svaté Heleně žije tato důsledně abstinující nekatolická menšina. Většina z jejích členů konvertovala ve 20. letech z původní komunity zdejších evangelíků.

Zhodnocení každého dne se ustálilo na večerním setkání v místní zahrádce u Ciucu (všichni si již dávali dobrý pozor, aby domácí nechali otevřeno), ale vyzkoušeli jsme i rumunský a moldavský Cabernet Sauvignon, nicméně mnoho z nás se pochlubilo i nějakým originálním mokem z domu. Jeden z večerů nám Lída zprostředkovala návštěvu učitelky z Česka, která nám sdílela své zkušenosti. Čeští učitelé jezdí do místních menšinových škol dobrovolně na základě programu vypisovaného naším velvyslanectvím v Bukurešti obvykle na tři roky. Musí umět řídit terénní auto, odhánět někdy velmi nebezpečné ovčácké či toulavé psy a odolávat místnímu dobrému a za dlouhých zimních večerů obzvláště podmanivému alkoholu. Učitelka ze středních Čech velmi zajímavě vyprávěla o těžkých covidových časech, kdy byla odříznuta od rodiny v Česku a o potřebě individuálních přístupů i netradičních nápadech používaných při výuce a mnohé jiné. Při loučení se jen tak bokem zmínila: „Jo vy jste z Brna, tam mám příbuzné, nějaké Konzalovy . . . “. Načež vstal nadšeně Štěpán Konzal a po chvíli objasňování, kdo je který strýc si padli do náručí, neb jsou opravdu jedna rodina. Ano, i k takovým setkáním v Banátě dochází . . .

V pondělí jsme se opět našimi dodávkami vydali do nejmenší a nejnepřístupnější české obce Rovensko (Ravensca). Tato vesnička o pouhých 67 obyvatelích je rozložena přímo na hřebenech asi tří kopců, které se sbíhají na malé návsi s kostelem, hospodou, školou a kulturním domem. Z Rovenska jsou nejkrásnější výhledy jak na vzdálenou dunajskou soutěsku, tak i na nejvyšší vrchy banátských Karpat. Veškerá orná půda se nachází na neuvěřitelných svazích, kde zcela jistě nelze použít žádnou mechanizaci. Sem, kde je doslova nebe na dosah ruky, těžko kdy došla některá z četných armád táhnoucích krajem. Hodná paní nám otevřela kostel a ještě dlouho počkala, než si jej poslední z nás aspoň trochu neprohlédli. Stejně tak kvůli nám otevřeli hospodu a místní malé muzeum shromažďující předměty dokumentující historii života ve zdejších svérázných podmínkách.

Na zpáteční cestě jsme krátce navštívili malý, ještě ne zcela dostavěný, ale už velmi živý pravoslavný ženský klášter Gornea, kde nám Patty mistrovsky vylíčil symboliku ikonostasu a celého pravoslavného chrámu. Jak jsme se dozvěděli, tento i zřejmě předchozí navštívený a více takto vzniklých nových klášterů má původ ve zrušených vojenských objektech, které po vstupu do EU rumunská armáda opustila a stát je věnoval mimo jiné také církvi. U nás známe z dob Josefa II. postup zcela opačný, tedy že se z objektů církevních a řeholních staly budovy vojenské. Ostatně nemusíme z kostela svatého Tomáše do Moravské galerie a na Katastrální úřad chodit daleko. Znáte nějaký příklad od nás, že by se areál zbudovaný pro účely vojenské dostal do rukou církve nebo řádu? Že by v tom Rumunsko nám mohlo být inspirací?

Banáte, Banáte!

I nastal den, nastalo jitro den osmý. Náš kaplan Patty Pavlíček se rozhodl, že nevynechá ani časově náročného dne odjezdu a ráno od 5.45 odslouží svou, letos poslední tichou mši na Svaté Heleně. Ani nečekal, kolik členů naší výpravy a hlavně kolik místních si přivstane a účastí na mši svaté se s ním rozloučí. Za těch osm dní si na něj a na zpěv našeho sboru nejeden z místních obyvatel docela zvykli, takže loučení bylo hodně vřelé. Jak srdečně prohlásil při posledních ohláškách jeden zdejší farník, „Vaše návštěva a zpěv byly jako z nebe a taky nás blíže k nebi posunuly.“ Mše byla o to dojemnější, že byla sloužena za první vnučku Luizu jednoho páru naší výpravy, která se právě to ráno v Praze narodila . . .

Návrat byl již jen s technickými přestávkami a do Brna jsme dorazili do večera včas a bez úhony.

Co říci na závěr. Nejen Heleňané si oblíbili náš sbor, ale i členové našeho sboru si zamilovali zdejší kostelíček, domky a jejich prosté, ale srdečné obyvatele. Mnozí jsme si také řekli, že tu nejsme naposled.

Dík za ty krásné zážitky a celý nápad patří tedy všem našim domácím a především Lidušce. „Máme ji moc rádi . . .“ zakončil svou řeč po ohláškách nedělní mše svaté, Petr Kali Hanák. Ale velký dík patří jemu a jeho ženě Heleně, kteří si vzali

na sebe nevděčnou roli organizátorů a zvládli ji na výbornou. A v dících bychom mohli pokračovat od Pattyho, který si získal srdce farníků za každý den slouženou mši svatou a udělování svátostí, obětavou a jako vždy maximálně zodpovědnou přípravu a řízení sboru a výběr repertoáru Petrovi Veselému, ale i všem muzikantům, členům sboru, našim řidičům autobusu a vůbec všem, kteří nějakým způsobem přispěli k dobré náladě a celkově skvělému dojmu z akce.

Všichni asi budeme vzpomínat na helenská rána, kdy nás budilo cinkání krav hnaných ulicemi vesnice na pastvu, na ty bohaté stoly u našich domácích, s nezbytným pohárkem místní slivovice (někdy krásně zabarvené macerovaným v ní morušovým dřevem) na spálení červa a zahájení dne. Jak řekl na závěr jeden pražský host naší výpravy se svou ženou „Bylo to lepší než naše svatební cesta do Dolomit."

A Vy kdo jste tam ještě nebyli, neváhejte a jeďte! I když zdejší Češi stále statečně hospodaří na polích, populace nezadržitelně stárne a zmenšuje se. A tak v jaké podobě Tě český Banáte shledáme za patnáct, dvacet let? Věřme a modleme se za všechny ty statečné lidi a jejich domov, který jsme tak výjimečným způsobem mohli poznat ...

Igor Kyselka

Severky – tábory

Jako každý rok i letos jsme na začátku července vyrazily na skautské tábory.

Skautky letos na táboře zažily nejedno dobrodružství v nevyzpytatelné aréně společně s Katniss a Peetou během 74. ročníku Hladových her. Připravovaly své splátce na přehlídku, zajišťovaly jim prostředky od bohatých sponzorů, strávily noc v aréně nebo hledaly lék na záchranu Peety. V posledním závěrečném střetu jsme se utkaly o první místo a tedy i přežití.

Mimo to jsme v noci hledaly vrak spadeného letadla v nedalekém lese a zachraňovaly přeživší. Sledovaly Lučické celebrity, které způsobily nejeden skandál a naše redakce měla na druhý den o čem psát. Jeden den jsme se ocitly také v antickém Řecku, kde jsme soutěžily v hodu oštěpem, zúčastnily se závodu vozatajů či filosofovaly s Platónem a Sokratem.

Tábor jsme si moc užily a budeme na něj s láskou vzpomínat.

Naše světlušky jely na tábor do krásného okolí Libavé. Po několika letech se naše nejmenší vydaly do stanů s podsadou, což pro ně bylo nejen výzvou, ale i dobrodružstvím.

Táborem je provázeli Mirek Dušín, Jarka Metelka, Jindra Hojer, Červenáček a Rychlonožka, spolu s nimi se světlušky vydaly na nejednu výpravu do temných uliček Stínadel, kde Vontům dopomohly k vítězství Losny nad Mažňákem.

Když zrovna nebloumaly v temných uličkách, vyráběly si dopisní sady, ve Švýcarsku se přidaly k ochutnávce mnoha čokolád nebo potrápily svůj orientační smysl v závodě po lese. I přes nepřízeň počasí se tábor vydařil a těšíme se na příští rok.

Lien

Kola 2022

tradiční tomáškovská cyklodovolená tentokrát v legendární Lipnici

První týden se srpnovým datem pro nás zúčastněné už představuje kola jako programovou jistotu, stabilitu a svým načasováním do poloviny prázdnin i jakýsi jejich pomyslný vrchol. Někdo se těší hlavně na objevování nových neznámých míst, jiný na jiskřivé debatní večery, a další třeba jen na vypadnutí z režimu pracovních dnů k vodě, knížce a mezi dobré přátele...

Lipnice je známá svým zdaleka viditelným hradem, pobytem Jaroslava Haška folkovými festivaly. Zajímavý byl už jen příjezd do areálu internátu kamenické školy, kde jsme byli ubytováni, vyzdobeného studentskými sochami různého charakteru. Dle navigací i značek, ale hlavně stavu silnic se Lipnice jevila jako uzavřené město na frontové linii. Tři ze čtyř příjezdových silnic byly v opravě či oficiálně nesjízdné. My jsme během pobytu postupně zjistili, kdy a jak těmito spojkami bezeškodně projet. Na kolech i auty. Prostě Tomáškovci nejsou béčka...

Cílem prvního nedělního výletu jsme se na kolech vydali jižním směrem. Leckterým služebně letitým kmenovým farníkům totiž zasvítily oči nebo se i zarosilo oko při vyslovení

pojmu Skála. Ano – v této malé chaloupce (tehdy bez vody a elektriky) z majetku Lodivoda blahé paměti bez zahrádky blízko silnice trávili své první tomáškovské tábory v počtu dvacíti i více osob v prostorách, které jsou komfortní pro pobyt dvou, maximálně čtyř lidí. Ale v oněch sedmdesátých či osmdesátých letech jsme byli menší, skladnější, mladší, skromnější apod.

Výlet, jsme zakončili v Kejžlické hospůdce – místě, které se i po dalších pět večerů mělo stát místem našich pravidelných večeří.

Jednu z návštěvnických špiček kraje představují tzv. Podlipnické kostely, tedy tři jedinečně zachované raně gotické venkovské chrámy v Řečici, Loukově a Dolním Městě s bohatou freskovou výzdobou i kamenými detaily. V Loukově jsme naší přítomností na mši sv. posílili stabilních pět starších paní, takže pan farář konstatoval, že taková účast jako dnes tu byla naposledy snad před sto lety. Ten den jsme také ještě stanuli na bývalém náměstí města Zahrádky, které zaniklo v důsledku výstavby vodárenské nádrže Švihov počátkem 70. let. Kostel Sv. Víta a mariánský sloup jsou jedinými stojícími zbytky jeho bývalé slávy. Jako cenný svědek se ukázal být Pavel Fiala, který sem v dětství jezdíval za tetou a s exaktním nadhledem sypal z rukávu kde stál který dům, kdo v něm bydlel, kde který obchod a další podrobnosti z místního života.

Úterní ráno nás překvapil příjezd hasičů s cílem zneškodnění sršního hnízda na fasádě budovy. Rychlý zásah nebyl nijak dramatický a jen s malými ztrátami na straně sršňů. Dnešní kolovýlet směřoval do poměrně vzdáleného premonstrátského kláštera v Želivi. Tento rozsáhlý areál ve stylu barokní gotiky od slovutného J. B. Santiniho obsahuje nejen nádherné interiéry, ale vaří i skvělé pivní speciály, jejichž spektrum jsme několikrát komplexně zhodnotili. Vydařený, byť délkově a terénem spíše náročnější výlet byl doplněn koupáním v nádrži Trkmanka nad Želiví a následnou jízdou kaňonovitým údolím Želivky s několika technicky památnými přehradními hrázemi.

Čtvrtý den cyklodovolené bývá obvykle den bez kol. Polovina z nás se rozhodla vlakem navštívit Český Šternberk, další část usoudila, že shlédne nejatraktivnější místa středního Posázaví. Vlakem ze Světlé do Ledče a podél řeky zpět. Následoval pochod proti proudu Sázavy úsekem známým spíše z plavidel. První ikonickou lokalitou je Sluneční zátoka známá z jedné z Foglarových nejznámějších knih – Hoši od Bobří řeky. Zanedlouho pak navazuje přírodní rezervace Stvořidla. Horký den, naštěstí chlazený několika prameny

zdraví - orosenými půllitry ve strategicky umístěných občerstveních po cestě, jsme zakončili v zastávce Smrčná. Odtud pak vlakem do Světlé a auty zpět. Českošternberská skupina hrdě hlásila, že stejně jako v Želivi i zde se setkali s kopií Panny Marie Svatotomské k nemalé radosti Rulíkově, ale i nás všech Tomáškovců, kteří tak získáváme další důkazy o rozšířené úctě k tomuto nejvýznamnějšímu moravskému deskovému obrazu.

Ve čtvrteční cykloden jsme navázali na včerejší trasu v zastávce Smrčná. Odtud přes Světlou a její zámek a dále do Okrouhlice – rodiště a působiště malíře Jana Zrzavého. Horký den jsme před večeří zakončili exkurzí po lipnických lomech. První tři tvoří tzv. Národní památník odposlechu od sochaře Radomíra Dvořáka s vytesaným Bretschneiderovým uchem, druhý s Ústy pravdy a ve třetím svítí Zlatý voči. Úplně nejvýše položený lom zvaný Pětka je primárně koupací a naše těla zde tedy našla zasloužený relax. Ten pak měl ještě doznění v hudebním večeru, jehož vedení se tradičně ujal Peťa Smejky.

Prvním cílem půldenního výjezdu posledního (šestého) dne byl pevnostně umístěný chrám v Krásné Hoře s odděleně stojící zvonicí a márnicí. Dalším objevem dne stal nově rekonstruovaný zámeček v Kvaseticích z 19. století citlivě rekonstruovaný na sídlo soukromé firmy. Den a náš pobyt zde jsme zakončili klasicky lipnicky, tedy v koupacím lomu.

Někteří z nás již v týdnu shlédli a hlasitě doporučovali právě probíhající výstavu významného rodáka z nedalekého Petrkova – Bohuslava

Reynka ve vkusně revitalizované bývalé humpolecké textilní továrně Osmička, kde kromě galerie se nachází kavárna i multifunkční sál. Výtečný tip na sobotní zastávku cestou zpět. Výstava reprezentující to nejlepší z díla tohoto grafika, básníka a překladatele. No a zdejší unikátní (byť ne nejlacinější) cukroví a kávu můžeme doporučit každopádně, ať už sem půjdete na jakoukoliv výstavu.

Další xtá letní kola jsou tedy za námi. Dík patří již po mnohokráte zejména mé ženě Taře za skvělý výběr lokality, veškerou komunikaci ohledně ubytování a večeří. Peťovi Kalimu Hanákovi za již tradiční obstarání výčepní soupravy i její náplně, rodině Sojkové za dodání kávovaru a jako vždy bezchybnou funkci baristů, Švárovi, Pavlu Fialovi, Prstíkovi a jistě i dalším za vzorný a preventivní cykloservis, Švárovi, Pavlu F., a Oldu Krchňákovi za výběr tras a navigaci během jízdy, Smejkymu za povzbuzující i hojivé večerní lovení ve strunách a také všem, kteří dodali kvalitní nápoje k nutnému rozšíření pěveckého rozsahu. Ostatně Vám všem malým i velkým účastníkům Kol 22, neboť každý se podílel na vytváření tradičně vynikajícího průběhu celého týdne. Těšíme se již na příští ročník. Ač cenově dostupné ubytování pro nás, tedy cca 12 – 15 rodin, většinou již bez dětí jezdících párů s kolárnou a společenskou místností pro trávení večerů za zpěvu a degustace dobrých nápojů se stále shání hůře, zrovna na příští rok již pěkné místo máme, nicméně uvítáme i další tipy pro další léta – nejlépe kapacitnější církevní ubytování (kláštery), skautské základny nebo středoškolské internáty mimo větší města. Za zajímavé tipy tedy budeme vděční.

Ač jsme již sehraná parta (až na výjimky 50+) a víme, co od koho očekávat, nejsme zcela uzavřeni novým tvářím, které s podobnou výše popsanou strukturou programu souzní. Protože snad 2 pokojíky na příští rok by ještě volné byly, mohou se vážní zájemci ozvat na adresu autora příspěvku. Igor.kyselka@cmail.cz (fakt cmail!)

Úplně závěrem – Nepolevujme v tréninku! Jen tak možná nepřidáme léta životu, ale rozhodně život létům. VIVAT Kola 2023!!!

Igor Kyselka

Společná vycházka svatotomské a svatojakubské farnosti

25. 9. 2022

Přemýšlel jsem, zda to byla procházka nebo vycházka. Ačkoliv to může vypadat, že jde o synonyma, tak podle mne tomu tak úplně není. Při procházce se člověk jen tak prochází, bez cíle bloumá lesem nebo krajinou, tu ze země vyrýpne suchohřib, tu začne pozorovat běláska, tu se zastaví u ohrady krav.

Ne procházka to nebyla. Byla to vycházka, protože hlavním smyslem bylo vyjít ze sebe a potkat druhé. Naše farnosti jsou od sebe vzdáleny nějakých 200 metrů vzdušnou čarou a přeci je mezi námi určitá hradba. V létě se potkáváme v Aidě u kávy nebo se zmrzlinou v ruce. Dokonce teď sdílíme i stejný kostel, ale přeci jenom toho o sobě moc nevíme. Máme stejně staré děti, které by se možná mohly kamarádit, ale není tomu tak, protože nemáme žádné společné akce.

Hanbatý andělíček na okně kostela svatého Jakuba naštěstí vystrkuje svůj zadek na Petrov, což je jistou zárukou, že ta zeď mezi našimi farnostmi není až tak neprostupná.

Myslím, že se společná akce povedla. Teenageři přichystali trasu, menší děti hezky šlapaly a do kopce dokonce běžely po kartičkách stop zvířat. Dospělí si povídali a družili se. Jídla a pití bylo dostatek. U pomníku Lidušky v Bílovicích jsme se pomodlili za opuštěné a nenarozené děti. A potom jsme dorazili ke krásné nové rozhledně, která se majestátně tyčí nad Bílovicemi. Vysoko nad korunami stromů fičí vítr, vládne božský klid a člověk s nadhledem může pozorovat hemžení a lopocení bílovických lidiček. V dálce jsou vidět Babice, Řícmanice, Kanice. A řeka Svitava pod vámi si líně bublá svou písničku až k Brnu.

Věřím, že se tento druh ze-sebevycházení v té části města, která je ohraničena Moravským a Svatojakubským náměstím, časem zlidoví, nebo možná spíš . . . Že se stane nakažlivým více než ta poslední varianta Kentaur . . . Proto snad mnozí na jaře budeme v dobrém slova smyslu pozitivní . . . a ochotní se setkat s novými lidmi v některé jiné části brněnských lesů, vod a strání.

Pavel Okap Koukal

Misijní koláčky

22. 10. 2022

Tak jako každý rok v sobotu před misijní nedělí jsme se sešli na faře s dobrým úmyslem napéct spoustu koláčků a též v očekávání, co dobrého nám Pavel Zahradník připraví k obědu.

Naše organizátorky Víťa Mikešková a Jana Fialová už měly zaděláno a farou se linula vůně neznámých pokrmů. Po společné modlitbě jsme se s chutí pustili do práce.

Musím pochválit nejmladší generaci – Šimona V. a Lucku S., kteří nás zkušené hospodyně (dyně, dyně) úplně strčili do kapsy. Občas se ozval zvonek a objevili se už s napečenými koláčky Maruška Keprtová, Hegerovi a teta Jitka Cahová přinesla své nepřekonatelné tvarohové šátečky.

Po poledni jsme se sesedli kolem stolu a nechali se nakrmit lahůdkami Paulem připravenými – výborným borščem se spoustou masa, červené řepy a jiné zeleniny se smetanou a pažitkou, krůtím masem od firmy Zelenka naloženém v kořeněném jogurtu, pečenými brambory a grilovanou zeleninou. A ještě vynikající salát tzatziki, který si mnozí z nás několikrát přidali (doufám, že jsme trochu pozlobili vaše chuťové buňky). ☺ Ještě jsme chvilku popovídali u kávičky a pak zas s chutí do práce. Sestava se trochu obměnila, přišly nové síly, aby dokončily započaté dílo.

Jen doufám, že jste si minulou neděli pár koláčků zakoupili, na dobrou věc přispěli a taky si pochutnali. A za rok zas dobrou chuť!

Marie Sojka Veselá

Příběh pro děti

Eliška se cestou ze školy zachumlala do teplé bundy a s povzdechem otevřela dveře od domu. Naštěstí na ni hned dýchlo teplo z kuchyně, kde maminka zrovna vytáhla z trouby plech se štrůdlem, na který už se nedočkavě vrhala sestřička Anežka. „Jéé, aspoň něco dobrého na tom podzimu“, zaradovala se Ela, shodila aktovku z ramen a dál mudrovala: „Jinak je to jen nekonečná škola, nedá se běhat po venku až do večera, a k tomu už je pěkná zima a sychravo.“ Maminka se zasmála: „Vidíš, a já mám podzim úplně nejraději. Můžeme trávit víc času společně doma, vánoční shon je ještě daleko před námi, příroda je nádherně zbarvená a za pár dní půjdeme společně zapálit svíčky našim blízkým na hřbitov.“ Eliška se zamyslela a hned ji napadlo, že budou za chvíli podzimní prázdniny, s holkama ze třídy se domlouvaly, že půjdou o víkendu pouštět draky a v lednici je ještě pořádná várka čerstvého moštu! „No jo, mami, máš pravdu. Podzim je vlastně moc prima. Napadlo mě, že bych mohla s Anežkou letos vyrobit babičce na hrob nějakou ozdobu z listů a kaštanů,“ a už vytahovala nasbírané zásoby z kapes a z aktovky. Protože vždycky záleží na tom, jak se na věci díváme a svěříme je do rukou Božích, pomyslela si s úsměvem maminka.

Veronika Veverka Papoušková

BYSTRÉ HLAVY

PRO NEJMENŠÍ

SKLIZEŇ. *Děti sklízely podzimní plody. Najdeš mezi obrázky 12 rozdílů?*

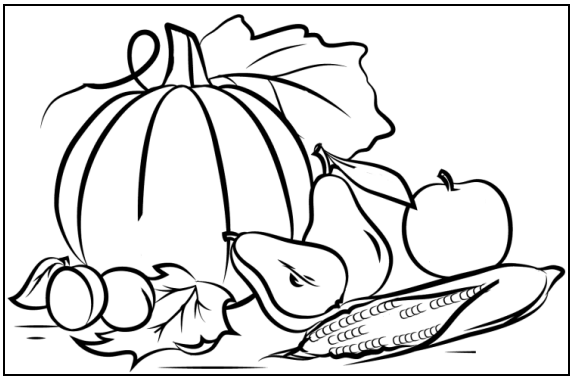

PRO STARŠÍ

ŠIFRA. *Pomocí obrázkového klíče vylušti šifru.*

5	9	13	15	14	19	4	12	17	7	3	4	5	1	10	2

7	12	1	13	15	4	7	3	13	16	6	18	7	13	1	3	11	18

klíč:

	1	2	3	4		5	6	7		2	18	4		19	4	2	20	21

	13	14	15	4		16	17	16	8	1		8	9	4	8	4	10	11	12

obrázky: https://images.google.com/

Klára Špunt Zelinková

TOMÁŠEK – Zpravodaj při kostele sv. Tomáše v Brně. Vydává Řím.-kat. farnost u sv. Tomáše v Brně, Lidická 6, 602 00 Brno, ☎ 545 57 22 15, **č. účtu**: 1341665339/0800, Internet: **http://www.svtomas.net/**
Mons. Jan Mráz – farář, redakce: M. Keprtová, V. Papoušková, P. Zahradník. Schránka pro el. příspěvky: **redakce@svtomas.net**, ostatní příspěvky předávejte kostelníkovi. Vychází pro vnitřní potřebu farnosti.
NEPRODEJNÉ. Uzávěrka příštího čísla **11. prosince 2022**.